

Brüssel, 13. märts 2020
REV4 – asendab 20. märtsi 2019. aasta
teate (REV2)

TEADE SIDUSRÜHMADELE

ÜHENDKUNINGRIIGI VÄLJAASTUMINE NING ELI TOIDUALASED ÕIGUSNORMID

Sisukord

SISSEJUHATUS.....	3
A. ÕIGUSLIK OLUKORD PÄRAST ÜLEMINEKUPERIOODI LÕPPU	4
1. TOIDU MÄRGISTAMINE, TOIDUALANE TEAVE NING TERVISE- JA IDENTIFITSEERIMISMÄRGID	4
2. TOIDU KOOSTISOSAD JA KOOSTIS, SAASTEAINETE JA JÄÄKIDE PIIRNORMID NING TOIDUGA KOKKUPUUTUV MATERJAL	5
3. NÕUDED, MIDA TOIDUKÄITLJAD JA LOA HOIDJAD VÕI NENDE ESINDAJAD PEAVAD TÄITMA, ET NENDE ASUKOHT VÕIKS OLLA ELIS; ELI LOA TAOTLUSE ESITAMINE ELI LIIKMESRIIGI KAUDU	6
4. TOIDU TOOTMIST/HÜGIEENI KÄSITLEVAD ÕIGUSNORMID, TOIDU KIIRITAMINE, TURUSTUSNORMID, PÜÜGISERTIFIKAADID (KALANDUSTOOTED)	7
4.1. Loomne toit	8
4.1.1. Loomse toidu sissetoomine Ühendkuningriigist ELi	8
4.1.2. Loomsete saaduste transiit ELi liikmesriigist kolmanda riigi kaudu teise ELi liikmesriiki.....	10
4.1.3. Loomsete saaduste transiit kolmandast riigist EL-27 liikmesriigi kaudu teise kolmandasse riiki	10
4.2. Mitteloomne toit	11
4.3. Kiiritatud toit	11
4.4. Vastavus radioaktiivse tseesiumi kiirguse piirmääradele.....	12
4.5. Teatava imporditud toidu turustamise normid	12
4.6. Püügisertifikaadid (kalandustooted).....	14

B.	VÄLJAASTUMISLEPINGU TEATAVAD ASJAKOHASED VÄLJAASTUMISEGA SEOTUD SÄTTED	14
1.	MITTELOOMNE TOIT.....	14
2.	LOOMNE TOIT.....	15
C.	TOIDUALASED ÕIGUSNORMID, MIDA KOHALDATAKSE PÕHJA- IIRIMAAL PÄRAST ÜLEMINEKUPERIOODI LÕPPU	15
1. LISA	ELI TOIDUALASED ÕIGUSNORMID, MILLEGA ON ÜHTLUSTATUD ELI TURULE LASTAVA TOIDU MÄRGISTUS	18

SISSEJUHATUS

Alates 1. veebruarist 2020 on Ühendkuningriik Euroopa Liidust välja astunud ja temast on saanud kolmas riik¹. Väljaastumislepinguga² on ette nähtud üleminekuperiood, mis lõpeb 31. detsembril 2020³. Kuni selle kuupäevani kohaldatakse ELi õigust täies ulatuses Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis⁴.

Üleminekuperioodi jooksul peavad EL ja Ühendkuningriik läbirääkimisi uue partnerluslepingu üle, millega nähakse eeskätt ette vabakaubanduspiirkond. Ei ole aga kindel, kas uus partnerlusleping sõlmitakse ja jõustub üleminekuperioodi lõpus. Igal juhul hakkavad uuel lepingul põhineva suhte korral turulepääsu tingimused olema väga erinevad sellest, kuidas Ühendkuningriik osaleb siseturul,⁵ ELi tolliliidus ning käibemaksu- ja aktsiisivaldkonnas.

Seetõttu tuletatakse kõigile huvitatud isikutele ja eeskätt ettevõtjatele meelde, milline on õiguslik olukord pärast üleminekuperioodi lõppu (osa A allpool). Lisaks käsitletakse käesolevas teates olukorda, kus toit on lastud turule enne üleminekuperioodi lõppu, ning väljaastumislepingu teatavaid asjakohaseid väljaastumisega seotud sätteid (osa B allpool) ja õigusnorme, mida kohaldatakse Põhja-Irimaal pärast üleminekuperioodi lõppu (osa C allpool).

Soovitused sidusrühmadele

Selles teates kirjeldatud tagajärgedega tegelemiseks soovitatakse toidukäitlejatel eelkõige

- tagada, et ettevõtete asukoht on ELis, kui see on ELi õigusnormidega nõutud, ja kajastada seda vastaval märgistusel, ning
- kohandada turustusahelaid, et võtta arvesse impordinõudeid.

NB!

Käesolevas teates ei käsitleta

- fiskaalseid kaubandustõkkeid, eelkõige tariife, kvoote ega päritolureegleid,

¹ Kolmas riik on riik, mis ei ole ELi liige.

² Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise leping, ELT L 29, 31.1.2020, lk 7 (edaspidi „väljaastumisleping“).

³ Üleminekuperioodi võib pikendada ühe korra enne 1. juulit 2020 ühe kuni kahe aasta võrra (väljaastumislepingu artikli 132 lõige 1). Ühendkuningriigi valitsus on siiani üleminekuperioodi pikendamise välistanud.

⁴ Võttes arvesse teatavaid väljaastumislepingu artiklis 127 sätestatud erandeid, mis ei ole käesoleva teate kontekstis asjakohased.

⁵ Eelkõige ei ole vabakaubanduslepinguga ette nähtud (kaupade ja teenuste valdkonnas) selliseid siseturu põhimõtteid nagu vastastikune tunnustamine, päritoluriigi põhimõte ja ühtlustamine. Samuti ei kõrvalda vabakaubandusleping tolliformaalsusi ja -kontrolle, sealhulgas neid, mis puudutavad kaupade päritolu ja nende valmistamiseks kasutatud sisendeid, ega impordi- ja ekspordikeeldusid ja -piiranguid.

- ELi fütosanitaaralaseid õigusakte,
- ELi kvaliteedikavasid, nagu kaitstud päritolunimetus, kaitstud geograafiline tähis ja garanteeritud traditsiooniline toode,
- ELi õigusnorme mahepõllumajandusliku tootmise valdkonnas.

Neid aspekte käsitletakse eraldi teadetes.

A. ÕIGUSLIK OLUKORD PÄRAST ÜLEMINEKUPERIOODI LÕPPU

Pärast üleminekuperioodi lõppu ei kohaldata Ühendkuningriigi suhtes enam ELi toidualaseid õigusnorme⁶. Sellel on eelkõige järgmised tagajärjed.

1. TOIDU MÄRGISTAMINE, TOIDUALANE TEAVE NING TERVISE- JA IDENTIFITSEERIMISMÄRGID

ELi toidualaste õigusnormidega on ühtlustatud ELi turule lastava toidu märgistus. Kohaldatavad eeskirjad on sätestatud eelkõige 1. lisas loetletud ELi õigusaktides.

ELi õigusnorme toidu märgistamise valdkonnas kohaldatakse kogu toidu suhtes, mis ELi turule lastakse, olenemata toidu tootmise kohast.

Pärast üleminekuperioodi lõppu peab toit olema endiselt nende õigusnormidega kooskõlas.

Seetõttu võidakse ELi toidualaste õigusnormidega nõuda teatavatel juhtudel toidu märgistamise muutmist võrreldes sellega, milline Ühendkuningriigist pärit toidu märgistamise tava on kehtinud enne üleminekuperioodi lõppu. Sellised nõuded on näiteks järgmised:

- toiduaine päritolu kohustuslik märkimine, kui see on asjakohane⁷;
- Ühendkuningriigist toitu importiva ELi ettevõtja nime või ärinime ja aadressi kohustuslik märkimine⁸;
- kohustuslikud tervise- või identifitseerimismärgid vastavalt määruse (EÜ) nr 853/2004 artiklile 5⁹. Pärast üleminekuperioodi lõppu ei või tervisemärk ega

⁶ ELi toidualaste õigusnormide kohaldatavuse kohta Põhja-Iirimaa suhtes vt käesoleva teate osa C.

⁷ Vt nt tähistuste „ELi põllumajandus“ ja „ELi-väline põllumajandus“ kasutamist vastavalt nõukogu määruse (EÜ) nr 834/2007 artiklile 24 või mee märgistamist tekstiga „Euroopa Liidust pärit mee segu“ või „väljastpoolt Euroopa Liitu pärit mee segu“ (nõukogu direktiivi 2001/110/EÜ artikli 2 lõike 4 punkt a).

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta määruse (EL) nr 1169/2011 (milles käsitletakse toidualase teabe esitamist tarbijatele) (ELT L 304, 22.11.2011, lk 18) artikli 8 lõige 1 ja artikli 9 lõike 1 punkt h.

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 853/2004, millega sätestatakse loomset päritolu toidu hügieeni erireeglid (ELT L 139, 30.4.2004, lk 55).

identifitseerimismärk¹⁰ enam sisaldada lühendit „EÜ“, vaid peab sisaldama ettevõtte asukohariiki (täisnimi või kahetäheline ISO-kood) ja ettevõtte loonumbrit¹¹;

- muu kohustuslik teave, nt põllumajandusmeetodite ja turustusnormide kohta: siia alla kuuluvad pakendatud imporditud munad,¹² haudemunad,¹³ ööpäevaseid tibusid sisaldavad pakendid¹⁴ ja vein¹⁵.

2. TOIDU KOOSTISOSAD JA KOOSTIS, SAASTEAINETE JA JÄÄKIDE PIIRNORMID NING TOIDUGA KOKKUPUUTUV MATERJAL

ELi toidualaste õigusnormide kohaselt ei tohi teatavat toitu turule lasta, ilma et komisjon oleks selleks loa andnud (see hõlmab nt toidu lisaaineid,¹⁶ toidu lõhna- ja maitseaineid,¹⁷ suitsutuspreparaate¹⁸ ning vitamiine ja mineraaltoitaineid, mida kasutatakse toidus,¹⁹ sh toidulisandites²⁰ ja uuendtoidus,²¹ toitumis- või tervisealaste

¹⁰ Määruse (EÜ) nr 853/2004 II lisa I jagu.

¹¹ Loomset päritolu toode võib olla märgistatud (tervise- või identifitseerimismärgiga) ELi õiguse kohaselt ja lisaks ka kolmanda riigi nõuete kohaselt. Küll aga ei tohi tootel ELi õiguse järgi olla kaht märgist, mis näitavad, et ettevõtte asukoht on ELis ja kolmandas riigis.

¹² Komisjoni 23. juuni 2008. aasta määruse (EÜ) nr 589/2008 (milles sätestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1234/2007 üksikasjalikud rakenduseeskirjad munade turustusnormide kohta) (ELT L 163, 24.6.2008, lk 6) artikkel 30.

¹³ Komisjoni 27. juuni 2008. aasta määruse (EÜ) nr 617/2008 (millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1234/2007 üksikasjalikud rakenduseeskirjad haudemunade ja kodulindude tibude turustusnormide kohta) (ELT L 168, 28.6.2008, lk 5) artikli 3 lõige 8.

¹⁴ Määruse (EÜ) nr 617/2008 artikli 4 lõige 3.

¹⁵ Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 119 punkt f.

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1333/2008 toidu lisaainete kohta (ELT L 354, 31.12.2008, lk 16).

¹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1334/2008, mis käsitleb toiduainetes kasutatavaid lõhna- ja maitseaineid ning teatavaid lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosi (ELT L 354, 31.12.2008, lk 34).

¹⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. novembri 2003. aasta määrus (EÜ) nr 2065/2003 toidus või toidu pinnal kasutatavate või kasutamiseks mõeldud suitsutuspreparaatide kohta (ELT L 309, 26.11.2003, lk 1).

¹⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1925/2006 vitamiinide, mineraaltoitude ja teatud muude ainete toidule lisamise kohta (ELT L 404, 30.12.2006, lk 26).

²⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. juuni 2002. aasta direktiiv 2002/46/EÜ toidulisandeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 183, 12.7.2002, lk 51).

²¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2015. aasta määrus (EL) 2015/2283, mis käsitleb uuendtoitu ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1169/2011 (ELT L 327, 11.12.2015, lk 1).

väidetega toitu,²² teatavaid toiduga kokkupuutuvaid materjale²³ ning geneetiliselt muundatud toitu²⁴).

Teatava toidu koostise suhtes kehtivad erinõuded²⁵. ELi toidualaste õigusnormidega on kehtestatud ka saasteainete piirnormid^{26,27} ja pestitsiidides kasutatavate toimeainete jääkide piirnormid²⁸.

ELi turule lastavate toiduga kokkupuutuvate materjalide suhtes kohaldatakse ELi õigusnorme²⁹.

ELi õigusnorme toidu koostisosade ja koostise valdkonnas ning ELi õigusnorme, millega kehtestatakse toidu saasteainete ja jääkide piirnormid, kohaldatakse kogu toidu suhtes, mis ELi turule lastakse, olenemata toidu tootmise kohast. Sama kehtib ka toiduga kokkupuutuvate materjalide kohta.

3. NÕUDED, MIDA TOIDUKÄITLÉJAD JA LOA HOIDJAD VÕI NENDE ESINDAJAD PEAVAD TÄITMA, ET NENDE ASUKOHT VÕIKS OLLA ELIS; ELI LOA TAOTLUSE ESITAMINE ELI LIIKMESRIIGI KAUDU

ELi toidualaste õigusnormide kohaselt on teatavad toidualastest õigusnormidest tulenevad kohustused mõnel juhul seotud teatavate isikute asukohaga. Näiteks:

²² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1924/2006 toidu kohta esitatavate toitumis- ja tervisealaste väidete kohta (ELT L 404, 30.12.2006, lk 9).

²³ Komisjoni 14. jaanuari 2011. aasta määrus (EL) nr 10/2011 toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud plastmaterjalide ja -esemete kohta (ELT L 12, 15.1.2011, lk 1) ning komisjoni 12. veebruari 2018. aasta määrus (EL) 2018/213, milles käsitletakse bisfenool A kasutamist toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud lakkides ja pinnakattevahendites (ELT L 41, 14.2.2018, lk 6).

²⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta (ELT L 268, 18.10.2003, lk 1).

²⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 609/2013 imikute ja väikelaste toidu, meditsiinilisel näidustusel kasutamiseks ettenähtud toidu ning kehakaalu alandamiseks ettenähtud päevase toidu asendajate kohta (ELT L 181, 29.6.2013, lk 35).

²⁶ Nõukogu 8. veebruari 1993. aasta määrus (EMÜ) nr 315/93, milles sätestatakse ühenduse menetlused toidus sisalduvate saasteainete suhtes (EÜT L 37, 13.2.1993, lk 1).

²⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta direktiiv 2009/54/EÜ loodusliku mineraalvee kasutamise ja turustamise kohta (ELT L 164, 26.6.2009, lk 45).

²⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. veebruari 2005. aasta määrus (EÜ) nr 396/2005 taimses ja loomses toidus ja söödas või nende pinnal esinevate pestitsiidide jääkide piirnormide kohta (ELT L 70, 16.3.2005, lk 1). Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. mai 2009. aasta määrus (EÜ) nr 470/2009, milles sätestatakse ühenduse menetlused farmakoloogiliste toimeainete jääkide piirnormide kehtestamiseks loomsetes toiduainetes (ELT L 152, 16.6.2009, lk 11).

²⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. oktoobri 2004. aasta määrus (EÜ) nr 1935/2004 toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud materjalide ja esemete kohta (ELT L 338, 13.11.2004, lk 4).

- geneetiliselt muundatud toitu ja sööta käsitleva määruse (EÜ) nr 1829/2003 artikli 4 lõike 6 kohaselt peab ELi loa taotleja või tema esindaja asukoht olema ELis;
- toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud materjale ja esemeid käsitleva määruse (EÜ) nr 1935/2004 artikli 15 lõike 1 punkti c kohaselt peab toiduga veel mitte kokkupuutuvate materjalide ja esemete märgistusel olema nende turule laskmise eest vastutava ELis asutatud tootja, käitleja või müüja aadress või registreeritud asukoht³⁰.

Pärast üleminekuperioodi lõppu ei vasta asukoht Ühendkuningriigis enam neile nõuetele.

ELi toidualaste õigusnormide kohaselt tuleb ELi loa saamiseks teatavatel juhtudel esitada loataotlustoimik ELi liikmesriigi pädevale asutusele. Näiteks:

- toiduga kokkupuutuva materjale käsitleva määruse (EÜ) nr 1935/2004 artikli 9 lõike 1 punkti a kohaselt tuleb ainele loa saamise taotlus esitada ELi liikmesriigi pädevale asutusele;
- geneetiliselt muundatud toitu ja sööta käsitleva määruse (EÜ) nr 1829/2003 artikli 5 kohaselt tuleb loataotlused saata Euroopa Toiduohutusametile (EFSA) liikmesriigi pädeva asutuse kaudu;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1924/2006 (toidu kohta esitatavate toitumis- ja tervisealaste väidete kohta) artikli 15 kohaselt tuleb loataotlus esitada liikmesriigi pädevale asutusele.

Pärast üleminekuperioodi lõppu ei ole võimalik taotlust esitada Ühendkuningriigi pädevale asutuse kaudu.

4. TOIDU TOOTMIST/HÜGIEENI KÄSITLEVAD ÕIGUSNORMID, TOIDU KIIRITAMINE, TURUSTUSNORMID, PÜÜGISERTIFIKAADID (KALANDUSTOOTED)

ELi toidualaste õigusnormidega on kehtestatud eeskirjad toidu tootmiseks ELis ja kolmandates riikides, kui toit lastakse ELi turule. ELi toidualaste õigusnormidega nähakse ette ka toidu ELi sissetoomisel tehtavad erikontrollid.

³⁰ Samad või samasugused nõuded on esitatud ka sektoripõhistes toiduga kokkupuutuva materjali käsitlevates õigusaktides. Toiduga kokkupuutuva keraamilise materjali kohta vt nõukogu 15. oktoobri 1984. aasta direktiivi 84/500/EMÜ (toiduainetega kokkupuutumiseks ettenähtud keraamikatooteid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta) (EÜT L 277, 20.10.1984, lk 12) artikli 2a lõiget 1.

4.1. Loomne toit³¹

4.1.1. Loomse toidu sissetoomine Ühendkuningriigist ELi

Pärast üleminekuperioodi lõppu on keelatud Ühendkuningriigist ELi sisse tuua loomset toitu, kui ei ole täidetud teatavad tingimused, muu hulgas järgmised:

- komisjon on kandnud Ühendkuningriigi rahva-³² ja loomatervise³³ kaitse eesmärgil kolmandate riikide nimekirja. Sellise kolmanda riigi nimekirja kandmise suhtes kohaldatakse määruse (EÜ) nr 853/2004³⁴ artikli 6 lõike 1 punkti a, määruse (EL) 2017/625³⁵ artiklit 127, määruse (EL) 2019/625³⁶ artiklit 4 ja nõukogu direktiivi 2002/99/EÜ artiklit 8;
- Ühendkuningriigis asuv ettevõtte, kust toit on lähetatud ja kus see on saadud või valmistatud, on rahvatervise kaitse eesmärgil kantud vastavasse nimekirja. Sellise ettevõtete nimekirja kandmise suhtes kohaldatakse määruse (EÜ) nr 853/2004 artikli 6 lõike 1 punkti b alapunkte i ja ii ning määruse (EL) 2019/625 artiklit 5;
- komisjon on kandnud Ühendkuningriigi selliste kolmandate riikide nimekirja, kes on direktiivis 96/23/EÜ³⁷ kindlaks määratud loomade ja loomsete toodete suhtes kehtestanud jääkide kontrolli kava, mis on selle direktiiviga kooskõlas heaks kiidetud. Sellise

³¹ Liittoodete (st nii loomseid töödeldud tooteid kui ka taimseid tooteid sisaldavate, inimtoiduks ettenähtud toiduainete) kohta on sätestatud erieeskirjad komisjoni 17. aprilli 2007. aasta otsuses 2007/275/EÜ, milles käsitletakse nõukogu direktiivide 91/496/EMÜ ja 97/78/EÜ alusel piiripunktides kontrollitavate loomade ja toodete loetelusid (ELT L 116, 4.5.2007, lk 9), ning komisjoni 11. jaanuari 2012. aasta määruses (EL) nr 28/2012, millega kehtestatakse sertifitseerimismõõdu teatavate liittoodete importimiseks liitu ja transiidiks läbi liidu ning muudetakse otsust 2007/275/EÜ ja määrust (EÜ) nr 1162/2009 (ELT L 12, 14.1.2012, lk 1).

³² Komisjoni 4. märtsi 2019. aasta delegeeritud määruse (EL) 2019/625 (millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2017/625 seoses teatavate inimtoiduks ettenähtud toodete ja loomade saadetiste liitu toomise nõuetega) (ELT L 131, 17.5.2019, lk 18) artikkel 3.

³³ Nõukogu 16. detsembri 2002. aasta direktiivi 2002/99/EÜ (milles sätestatakse inimtoiduks ettenähtud loomsete saaduste tootmist, töötlemist, turustamist ja ühendusse toomist reguleerivad loomatervishoiu eeskirjad) (EÜT L 18, 23.1.2003, lk 11) artikkel 8.

³⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 853/2004, millega sätestatakse loomset päritolu toidu hügieeni erireeglid (ELT L 139, 30.4.2004, lk 55).

³⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta määrus (EL) 2017/625, mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise- ja taimekaitsevahendite alaste õigusnormide kohaldamine (ELT L 95, 7.4.2017, lk 1).

³⁶ Komisjoni 4. märtsi 2019. aasta delegeeritud määrus (EL) 2019/625, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2017/625 seoses teatavate inimtoiduks ettenähtud toodete ja loomade saadetiste liitu toomise nõuetega (ELT L 131, 17.5.2019, lk 18).

³⁷ Nõukogu 29. aprilli 1996. aasta direktiiv 96/23/EÜ, millega nähakse ette teatavate ainete ja nende jääkide kontrollimise meetmed elusloomades ja loomsetes toodetes (EÜT L 125, 23.5.1996, lk 10).

kolmanda riigi nimekirja kandmise suhtes kohaldatakse direktiivi 96/23/EÜ VI peatükki;

- imporditud toit vastab kõigile toiduhügieeni nõuetele, mis on sätestatud määruse (EÜ) nr 852/2004³⁸ artiklites 4–6 ning määruse (EÜ) nr 853/2004³⁹ artiklites 3, 4, 5, 7 ja 8. Ühendkuningriigi suhtes ei kehti enam võimalus võtta ELi toiduhügieeni nõuete täitmiseks riigisiseseid meetmeid (nn paindlikkussätted) kooskõlas määruse (EÜ) nr 852/2004 artikli 13 lõikega 3 ja määruse (EÜ) nr 853/2004 artikli 10 lõikega 3.

Loomseid saadusi importivad toidukäitlejad peavad tagama, et import toimub ainult siis, kui pärast üleminekuperioodi lõppu on eespool nimetatud tingimused täidetud⁴⁰.

Pärast üleminekuperioodi lõppu kontrollitakse elusloomade ELi sissetoomise korral esimeses liidu territooriumile sisenemise kohas kohustusliku piirikontrolli teel järgmiste nõuete täitmist:

- sellist toitu võib ELi sisse tuua vaid heakskiidetud kategooriate jaoks määratud piiripunktide kaudu⁴¹;
- iga saadetis peab läbima dokumendi-, identsus- ning sobiva sagedusega ka füüsilise kontrolli⁴²;
- igal saadetisel peab olema kaasas ELi toidualaste õigusaktidega kooskõlas olev sertifikaat^{43,44};
- piiripunktides ametliku kontrolli alla kuuluva saadetise eest vastutav ettevõtja peab teatama saadetise saabumisest vähemalt üks tööpäev enne eeldatavat saabumist, välja arvatud juhul, kui logistiliste piirangute tõttu on vaja lühemat teatamisaega (sel juhul peab etteteatamisaeg olema vähemalt neli tundi enne saadetise eeldatavat saabumist)⁴⁵.

³⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 852/2004 toiduainete hügieeni kohta (ELT L 139, 30.4.2004, lk 1).

³⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 853/2004, millega sätestatakse loomset päritolu toidu hügieeni erireeglid (ELT L 139, 30.4.2004, lk 55).

⁴⁰ Määruse (EÜ) nr 853/2004 artikli 6 lõiked 1–4.

⁴¹ Määruse (EL) 2017/625 artikli 47 lõige 1 ja artikli 60 lõige 1.

⁴² Määruse (EL) 2017/625 artikli 49 lõige 1 ja artikkel 54 ning komisjoni rakendusmääruse (EL) 2019/2129 (ELT L 321, 12.12.2019, lk 122) artikkel 4.

⁴³ Määruse (EL) 2017/625 artikkel 126.

⁴⁴ Nõukogu 16. detsembri 2002. aasta direktiivi 2002/99/EÜ (milles sätestatakse inimtoiduks ettenähtud loomsete saaduste tootmist, töötlemist, turustamist ja ühendusse toomist reguleerivad loomatervishoiu eeskirjad) (EÜT L 18, 23.1.2003, lk 11) artikkel 9.

⁴⁵ Komisjoni 16. aprilli 2019. aasta rakendusmääruse (EL) 2019/1013 (liitu sisenevatest teatavate looma- ja kaubakategooriate saadetistest etteteatamise kohta) (OLT L 165, 21.6.2019, lk 8) artikkel 1.

Nende kontrollide eest võetakse määruse (EL) 2017/625 artikli 79 kohast lõivu.

4.1.2. *Loomsete saaduste transiit ELi liikmesriigist kolmanda riigi kaudu teise ELi liikmesriiki*

Loomsete saaduste transiidil ELi liikmesriigist kolmanda riigi kaudu teise ELi liikmesriiki kohaldatakse järgnevat:

- neid saadusi võib ELi uuesti sisse tuua vaid määratud piiripunkti kaudu⁴⁶;
- kõigile saadetistele tehakse dokumendikontroll, et teha kindlaks, et asjaomased saadused tõepoolest pärinevad EList, sh kontrollitakse teateid süsteemis TRACES⁴⁷;
- vastutav ettevõtja peab teatama saadetise saabumisest vähemalt üks tööpäev enne selle eeldatavat saabumist, välja arvatud juhul, kui logistiliste piirangute tõttu on vaja lühemat teatamisaega (sel juhul peab etteteatamisaeg olema vähemalt neli tundi enne saadetise eeldatavat saabumist)⁴⁸.

Nende kontrollide eest võetakse määruse (EL) 2017/625 artikli 79 kohast lõivu.

Need nõuded kehtivad olenemata tingimustest, mille Ühendkuningriik võib ette näha oma territooriumil toimuvaks transiidiks.

4.1.3. *Loomsete saaduste transiit kolmandast riigist EL-27 liikmesriigi kaudu teise kolmandasse riiki*

Loomsete saaduste transiidil kolmandast riigist EL-27 liikmesriigi kaudu teise kolmandasse riiki kohaldatakse järgnevat:

- neid saadusi võib EL-27 liikmesriiki sisse tuua vaid määratud piiripunkti kaudu⁴⁹;
- nende saaduste transiiti võib lubada vaid siis, kui dokumendi- ja identsuskontrolli tulemused on soodsad⁵⁰;

⁴⁶ Komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/2124 (ELT L 321, 12.12.2019, lk 73) artikli 37 lõige 2.

⁴⁷ Määruse (EL) 2017/625 artikli 49 lõige 1 ja komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/2124 artikli 37 lõige 3.

⁴⁸ Komisjoni 16. aprilli 2019. aasta rakendusmääruse (EL) 2019/1013 (liitu sisenevatest teatavate looma- ja kaubakategooriate saadetistest etteteatamise kohta) (OLT L 165, 21.6.2019, lk 8) artikkel 1.

⁴⁹ Määruse (EL) 2017/625 artikli 47 lõike 1 punkt b.

⁵⁰ Määruse (EL) 2017/625 artikli 49 lõige 1 ning komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/2124 (ELT L 321, 12.12.2019, lk 73) artikli 19 punktid b ja c.

- saadustesaadetisega on kaasas ühtne sisseveodokument ja saadetiis veetakse piiripunktist välja sõidukites või konteinerites, mille on plomminud piiripunkti ametiasutus⁵¹;
- saadetiis tuleb tollijärelevalve all ilma kaupade mahalaadimise või jagamiseta kuni 15 päeva jooksul transportida liitu sissetoomise piiripunktist otse piiripunkti, et viia see liidust välja⁵².

Nende kontrollide eest võetakse määruse (EL) 2017/625 artikli 79 kohast lõivu.

4.2. Mitteloome toit

Erinevalt loomsest toidust ei kehti mitteloome toidu impordi suhtes kolmandate riikide ja ettevõtete nimekirja kandmise nõuded⁵³.

ELi liikmesriigid peavad tegema imporditud mitteloome toidu suhtes korrapärast ametlikku kontrolli. Seda kontrolli korraldatakse riskipõhiselt ja asjakohase sagedusega. Kontroll peab hõlmama toidualaste õigusaktide kõiki aspekte. Teadaolevate või tekkivate riskide korral võidakse kohaldada ELi õigusnorme, millega nähakse ajutiselt ette rangem ametlik kontroll määratud ELi piiripunktides⁵⁴.

4.3. Kiiritatud toit

ELi õigusega reguleeritakse ioniseeriva kiirgusega töödeldud toitu⁵⁵. Pärast üleminekuperioodi lõppu on keelatud importida Ühendkuningriigist ELi kiiritatud toitu, kui komisjon ei ole kandnud asjaomaseid Ühendkuningriigis tegutsevaid kiiritusrajatisi vastavasse nimekirja. Sellise kolmanda riigi nimekirja kandmise suhtes kohaldatakse direktiivi 1999/2/EÜ artikli 9 lõiget 2.

⁵¹ Komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/2124 artikli 19 punkt d.

⁵² Määruse (EL) 2019/2124 artikli 19 punkti e alapunkt i.

⁵³ Erandiks on idud, mille suhtes kehtib erikord (vt 11. märtsi 2013. aasta määrus (EL) nr 210/2013 idusid tootvate ettevõtete tunnustamise kohta vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 852/2004, ELT L 68, 12.3.2013, lk 24).

⁵⁴ Komisjoni 22. oktoobri 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/1793, milles käsitletakse teatavatest kolmandatest riikidest liitu sisenevate teatavate kaupade ametliku kontrolli ajutiselt rangemaks muutmist ja nende suhtes erakorraliste meetmete kohaldamist ning millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EL) 2017/625 ja (EÜ) nr 178/2002 ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni määrused (EÜ) nr 669/2009, (EL) nr 884/2014, (EL) 2015/175, (EL) 2017/186 ja (EL) 2018/1660 (ELT L 277, 29.10.2019, lk 89).

⁵⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. veebruari 1999. aasta direktiiv 1999/2/EÜ ioniseeriva kiirgusega töödeldud toitu ja toidu koostisosasid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 66, 13.3.1999, lk 16).

4.4. Vastavus radioaktiivse tseesiumi kiirguse piirmääradele

ELi õigusega on kehtestatud teatavatele kolmandatest riikidest pärit põllumajandustoodetele radioaktiivse tseesiumi lubatud piirmäär, mida kontrollitakse ELi importimisel⁵⁶.

Pärast üleminekuperioodi lõppu kehtivad kõnealuste Ühendkuningriigist ELi imporditud toodete suhtes teatavate toodete ametlike sertifikaatidega seotud nõuded.

4.5. Teatava imporditud toidu turustamise normid

Peale sanitaar- ja fütosanitaarsertifikaatide nõutakse ELi õiguses sertifikaate teatavate ELi imporditavate põllumajandustoodete turustusnormidele vastavuse kohta. See kehtib järgmistel juhtudel:

- **kümme puu- ja köögivilja**⁵⁷: määruse (EL) nr 543/2011 artikli 13 kohaselt on ELi importimise kohas tollideklaratsiooni vastuvõtmiseks kaks võimalust:
 - importiva ELi liikmesriigi pädev kontrolliasutus teeb kontrolli ja väljastab vastavussertifikaadi (ning teatab tolliasutusele, et asjaomastele partiidele on antud vastavussertifikaat) või
 - pädev kontrolliasutus teatab tolliasutusele, et ta ei ole andnud asjaomastele partiidele vastavussertifikaati, sest neid ei tule kontrollida määruse (EL) nr 543/2011 artikli 11 lõikes 1 osutatud riskihindamise kohaselt.

See ei kehti, kui komisjon on määruse (EL) nr 543/2011 artiklites 15 ja 16 sätestatud tingimustel heaks kiitnud turustusnormidele vastavuse kontrollid, mille Ühendkuningriik teeb enne liitu importimist;

- **kodulinnud**: komisjoni määruse (EÜ) nr 543/2008⁵⁸ artikli 14 kohaselt on vabatahtlike märgete, nagu „vabapidamine“, kasutamiseks vaja päritoluriigi pädeva asutuse väljaantud tõendit;
- **munad**: määruse (EÜ) nr 589/2008⁵⁹ artikli 30 kohaselt peavad kolmandatest riikidest imporditud toidumunad olema märgistatud

⁵⁶ Komisjoni 5. augusti 2020. aasta rakendusmäärus (EL) 2020/1158 kolmandatest riikidest pärit toidu ja sööda imporditingimuste kohta pärast Tšernobõli tuumaelektrijaama avariid (ELT L 257, 6.8.2020, lk 1).

⁵⁷ Vt komisjoni 7. juuni 2011. aasta rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 (millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1234/2007 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses puu- ja köögiviljasektori ning töödeldud puu- ja köögivilja sektoriga) (ELT L 157, 15.6.2011, lk 1) artikli 3 lõige 2.

⁵⁸ Komisjoni 16. juuni 2008. aasta määrus (EÜ) nr 543/2008, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1234/2007 (teatavate kodulinnuliha turustusnormide kohta) üksikasjalikud rakenduseeskirjad (ELT L 157 17.6.2008, lk 46).

tootmisviisiga „ei vasta ELi normidele“. See ei kehti, kui komisjon võtab vastu delegeeritud õigusakti, et võtta arvesse tingimusi, mille alusel loetakse imporditud munad võrdväärselt vastavaks munade turustamise liidu normidega;

- **vein:** delegeeritud määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 90 kohaselt peab teatavatel veinitoodetel olema kaasas toote päritoluriigis pädeva asutuse koostatud sertifikaat ja toote päritolukohaks oleva kolmanda riigi määratud asutuse või osakonna koostatud analüüsiaruanne. Et liitu importimisel nõutavate dokumentide arv oleks väiksem ja liikmesriikide pädevatel asutustel oleks lihtsam kontrollle teha, tuleks nimetatud sertifikaat ja analüüsiaruanne lisada ühte dokumenti – dokumenti VI-1. Määruse (EÜ) nr 2018/273⁶⁰ artikli 51 lõike 1 punkti b kohaselt peavad kolmandad riigid teatama päritoluriigi määratud asutuste või osakondade nimed või aadressid või, kui need päritoluriigil puuduvad, väljaspool toote päritoluriiki asuva juba volitatud labori nime ja aadressi, et täita dokumentide VI-1 analüüsiaruande osa;
- **humal:** komisjoni määruse (EÜ) nr 1295/2008⁶¹ artikli 1 lõike 2 kohaselt nõutakse humala importimisel vastavustunnistust;
- **kanep:** kanepi importimisel nõutakse praegu impordilitsentsi^{62, 63}.

Pärast üleminekuperioodi lõppu kehtivad kõnealuste Ühendkuningriigist ELi imporditud toodete suhtes sertifikaatidega seotud nõuded.

⁵⁹ Komisjoni 23. juuni 2008. aasta määrus (EÜ) nr 589/2008, milles sätestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1234/2007 üksikasjalikud rakenduseeskirjad munade turustusnormide kohta (ELT L 163, 24.6.2008, lk 6).

⁶⁰ Komisjoni 11. detsembri 2017. aasta delegeeritud määrus (EL) 2018/273, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1308/2013 viinapuude istutuseks antavate lubade süsteemi, istandusregistri, saatedokumentide ja sertifitseerimise, sissetulevate ja väljaminevate kaupade registri, kohustuslike deklaratsioonide, teavituste ja teabe avaldamise osas, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1306/2013 asjakohase kontrolli ja karistuste osas ning millega muudetakse komisjoni määrusi (EÜ) nr 555/2008, (EÜ) nr 606/2009 ja (EÜ) nr 607/2009 ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni määrus (EÜ) nr 436/2009 ja komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2015/560 (ELT L 58, 28.2.2018, lk 1).

⁶¹ Komisjoni 18. detsembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1295/2008 humala importimise kohta kolmandatest riikidest (ELT L 340, 19.12.2008, lk 45).

⁶² Määruse (EL) nr 1308/2013 artikkel 189, delegeeritud määruse (EL) 2016/1237 artikkel 9 ja lisa (I osa punktid C, D ja G) ning rakendusmääruse (EL) 2016/1239 artikkel 17.

⁶³ Lisaks nõutakse järgmist: CN-koodi 5302 10 alla kuuluv harilik kanep ei või sisaldada tetrahüdrokannabinooli (THC) rohkem kui 0,2 %; külvamiseks ettenähtud kanepiseemnetega peavad kaasas olema tõendid selle kohta, et asjaomase sordi THC-sisaldus ei ületa 0,2 %; muuks otstarbeks kui külvamiseks ettenähtud kanepiseemneid võivad importida vaid liikmesriigi heakskiidetud importijad. Heakskiidetud importija peab esitama tõendid selle kohta, et seemned on viidud sellisesse seisukorda, mis välistab külvamiseks kasutamise, segatud muude seemnetega kui kanepiseemnetega loomatoidu saamiseks või et need eksporditakse kolmandasse riiki.

4.6. Püügisertifikaadid (kalandustooted)

Määruse (EÜ) nr 1005/2008⁶⁴ artikli 12 kohaselt on selle määruse I lisaga hõlmatud kalandustoodete ELi turule importimiseks vaja püügilaeva kolmandast riigist lipuriigi kinnitatud püügisertifikaati ning muid määruse II ja IV lisa kohaseid saatedokumente. Liikmesriigid peavad teatavatel asjaoludel püügisertifikaadid kinnitama.

Pärast üleminekuperioodi lõppu kehtivad Ühendkuningriigist ELi imporditud kalandustoodete suhtes püügisertifikaatidega seotud nõuded.

B. VÄLJAASTUMISLEPINGU TEATAVAD ASJAKOHASED VÄLJAASTUMISEGA SEOTUD SÄTTED⁶⁵

1. MITTELOOMNE TOIT

Väljaastumislepingu artikli 41 lõikes 1 on sätestatud, et enne üleminekuperioodi lõppu seaduslikult ELi või Ühendkuningriigi turule lastud olemasolevaid ja selgelt tuvastatavaid kaupu võib ELi või Ühendkuningriigi turul jätkuvalt kättesaadavaks teha ja need võivad kõnealuse kahe turu vahel ringelda, kuni need jõuavad lõppkasutajani.

Kui ettevõtja tugineb sellele sättele, on tal kohustus mis tahes asjaomase dokumendi abil tõendada, et kaup lasti ELi või Ühendkuningriigi turule enne üleminekuperioodi lõppu⁶⁶.

Nimetatud sätte kohaldamisel tähendab „turule laskmine“ kauba esmakordset tasu eest või tasuta tarnimist turule kaubandustegevuse käigus kas turustamiseks, tarbimiseks või kasutamiseks⁶⁷. „Kauba tarnimine selle turustamiseks, tarbimiseks või kasutamiseks“ tähendab, et „olemasolevast ja selgelt tuvastatavast kaubast saab pärast tootmisfaasi kahe või enama juriidilise või füüsilise isiku vahel sõlmitava sellise kirjaliku või suulise kokkuleppe ese, millega antakse üle asjaomase kauba omandiõigus, mõni muu asjaõigus või valdus, või sellise pakkumise ese, millega tehakse juriidilis(t)ele või füüsilis(t)ele isiku(te)le ettepanek taoline kokkulepe sõlmida“⁶⁸.

⁶⁴ Nõukogu 29. septembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1005/2008, millega luuakse ühenduse süsteem ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks (ELT L 286, 29.10.2008, lk 1).

⁶⁵ Kui konkreetset toiduainet on enne üleminekuperioodi lõppu hoitud ELis müügi eesmärgil, kaasa arvatud müügiks pakkumiseks ja mis tahes muud liiki tasu eest või tasuta üleandmiseks, võib seda toidu varu pärast üleminekuperioodi lõppu ELis müüa, turustada ja üle anda (vt määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 3 punkti 8 määratlus: „turuleviimine [Termin on muutunud. Uus termin on „turule laskmine“] – toidu või sööda valdamine müügi eesmärgil, kaasa arvatud müügiks pakkumine ja mis tahes muud liiki tasu eest või tasuta üleandmine ning müük, turustamine ja muud liiki üleandmine“).

⁶⁶ Väljaastumislepingu artikkel 42.

⁶⁷ Väljaastumislepingu artikli 40 punktid a ja b.

⁶⁸ Väljaastumislepingu artikli 40 punkt c.

Näide: konkreetset (mitteloomset) toiduainet, mille on Ühendkuningriigis asuv tootja müünud Ühendkuningriigis asuvale hulgimüüjale enne üleminekuperioodi lõppu, võib endiselt ELi importida, ilma et toodet oleks vaja ELi importiva ettevõtja nime või ärinime ja aadressi lisamiseks uuesti märgistada.

2. LOOMNE TOIT

Käesoleva teate osa B punktis 1 kirjeldatud eeskirjad ei kehti loomse toidu suhtes⁶⁹.

Sellised tooted peavad pärast üleminekuperioodi lõppu vastama ELi toidualastele õigusnormidele, mida on kirjeldatud käesoleva teate osas A, olenemata sellest, kas toode on lastud Ühendkuningriigi turule enne üleminekuperioodi lõppu.

C. TOIDUALASED ÕIGUSNORMID, MIDA KOHALDATAKSE PÕHJA-IIRIMAAL PÄRAST ÜLEMINEKUPERIOODI LÕPPU

Pärast üleminekuperioodi lõppu kohaldatakse Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokoll⁷⁰. Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokoll kohaldamisele annab perioodiliselt nõusoleku Põhja-Iirimaa assamblee, kusjuures protokoll esialgse kohaldamise periood kestab neli aastat pärast üleminekuperioodi lõppu⁷¹.

Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokoll kohaselt kohaldatakse teatavaid ELi õiguse sätteid seoses Põhja-Iirimaaga ka Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis. Lisaks on EL ja Ühendkuningriik Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollis kokku leppinud, et selles ulatuses, milles ELi õigusnorme kohaldatakse seoses Põhja-Iirimaaga Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis, koheldakse Põhja-Iirimaad, nagu see oleks liikmesriik⁷².

Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollis on sätestatud, et seoses Põhja-Iirimaaga kohaldatakse ELi toidualaseid õigusnorme Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis⁷³.

See tähendab, et kui käesoleva teate osades A ja B viidatakse ELile ja ELi liikmesriikidele, käsitatakse seda viitena, mis hõlmab Põhja-Iirimaad, ning kui viidatakse Ühendkuningriigile, käsitatakse seda viitena üksnes Suurbritanniale⁷⁴.

⁶⁹ Väljaastumislepingu artikli 41 lõike 3 punkt b.

⁷⁰ Väljaastumislepingu artikkel 185.

⁷¹ Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokoll artikkel 18.

⁷² Väljaastumislepingu artikli 7 lõige 1 koostoimes Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokoll artikli 13 lõikega 1.

⁷³ Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokoll artikli 5 lõige 4 ning sama protokoll 2. lisa punktid 24, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 36, 43, 46 ja 47.

Täpsemalt tähendab see muu hulgas järgmist:

- Põhja-Iirimaal turule lastud toit peab loanõuete, märgistamise jms osas vastama ELi toidualastele õigusnormidele;
- Põhja-Iirimaalt ELi veetud toit ei ole imporditud toit (vt osa A);
- Suurbritanniast Põhja-Iirimaale veetud toit on imporditud toit (vt osa A);
- Igasugune Ühendkuningriigiga seotud nimekirja kandmine või loaandmine (vt osa A) ei hõlma Põhja-Iirimaad;
- Kui hinnangu, registreeringu, sertifikaadi, heakskiitmise või loa osana tuleb märkida liikmesriik, siis on Põhja-Iirimaale osutamise korral Ühendkuningriigi tähis „United Kingdom (Northern Ireland)“ või „UK(NI)“⁷⁵;
- kui ELi õiguses reguleeritakse toidu päritolu märgistamist (vt näited osa A punktis 1), tuleb Põhja-Iirimaa võrdsustada ELi liikmesriigiga.

Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollil kohaselt ei ole Ühendkuningriigil aga võimalik seoses Põhja-Iirimaaga

- osaleda liidu otsuste tegemises ega kujundamises,⁷⁶
- algatada vastuväite-, kaitsemeetmete ega vahekohtumenetlust, kui menetlus on seotud ELi liikmesriigi kehtestatud normide või standarditega või tema antud või läbiviidud hinnangute, registreeringute, sertifikaatide, heakskiitmiste ja lubadega,⁷⁷
- täita juhtivat rolli hindamistes, uurimistes ja lubade andmises,⁷⁸
- tugineda Põhja-Iirimaal seaduslikult turule lastud toodete puhul päritoluriigi põhimõttele või vastastikusele tunnustamisele⁷⁹.

Täpsemalt tähendab see muu hulgas järgmist:

- ühtlustamata valdkonnas ei saa toidu ELi turule laskmisel tugineda asjaolule, et toit on lastud seaduslikult turule Põhja-Iirimaal.

⁷⁴ Olenemata sellest käsitatakse kõiki Ühendkuningriigi lipu all sõitvaid kalalaevu pärast üleminekuperioodi lõppu kolmanda riigi laevadena.

⁷⁵ Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollil artikli 7 lõike 3 neljas lõik.

⁷⁶ Kui on vaja teavet vahetada või üksteisega nõu pidada, tehakse seda Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollil artikli 15 alusel loodud ühises nõuandetöörühmas.

⁷⁷ Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollil artikli 7 lõike 3 viies lõik.

⁷⁸ Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollil artikli 13 lõige 6.

⁷⁹ Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollil artikli 7 lõike 3 esimene lõik.

Komisjoni veebilehtedelt, milles käsitletakse toidu importi (https://ec.europa.eu/food/safety/official_controls/legislation/imports_en) ja mahepõllumajandust (https://ec.europa.eu/agriculture/organic/index_et), leiab üldist teavet ELi toidualaste õigusaktide kohta imporditud toidu ja mahepõllumajanduse valdkonnas. Vajaduse korral lisatakse neile lehtedele täiendavat teavet.

Euroopa Komisjon

Tervise ja toiduohutuse peadirektooraat

Põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektooraat

Merendus- ja kalandusajjade peadirektooraat

1. LISA ELI TOIDUALASED ÕIGUSNORMID, MILLEGA ON ÜHTLUSTATUD ELI TURULE LASTAVA TOIDU MÄRGISTUS

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta määrus (EL) nr 1169/2011, milles käsitletakse toidualase teabe esitamist tarbijatele⁸⁰;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1924/2006 toidu kohta esitatavate toitumis- ja tervisealaste väidete kohta⁸¹;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 609/2013 imikute ja väikelaste toidu, meditsiinilisel näidustusel kasutamiseks ettenähtud toidu ning kehakaalu alandamiseks ettenähtud päevase toidu asendajate kohta⁸²;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1829/2003⁸³ geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1830/2003,⁸⁴ milles käsitletakse geneetiliselt muundatud organismide jälgitavust ja märgistamist, geneetiliselt muundatud organismidest valmistatud toiduainete ja sööda jälgitavust ning millega muudetakse direktiivi 2001/18/EÜ;
- määrus (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus⁸⁵;
- määrus (EL) nr 1379/2013 kalapüügi- ja vesiviljelustoodete turu ühise korralduse kohta⁸⁶;
- sektoripõhised ELi toidualased õigusaktid, milles käsitletakse toidu märgistamist ja toidualast teavet, nt õigusaktid piiritusjookide,⁸⁷ mee,⁸⁸ kohvi- ja siguriekstraktide,⁸⁹ toiduks ettenähtud kakao- ja šokolaaditoodete,⁹⁰ teatavate

⁸⁰ ELT L 304, 22.11.2011, lk 18.

⁸¹ ELT L 404, 30.12.2006, lk 9.

⁸² ELT L 181, 29.6.2013, lk 35.

⁸³ ELT L 268, 18.10.2003, lk 1.

⁸⁴ ELT L 268, 18.10.2003, lk 24.

⁸⁵ ELT L 347, 20.12.2013, lk 671.

⁸⁶ ELT L 354, 28.12.2013, lk 1.

⁸⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. jaanuari 2008. aasta määrus (EÜ) nr 110/2008 piiritusjookide määratlemise, kirjeldamise, esitlemise, märgistamise ja geograafiliste tähistete kaitse kohta (ELT L 39, 13.2.2008, lk 16).

⁸⁸ Nõukogu 20. detsembri 2001. aasta direktiiv 2001/110/EÜ mee kohta (EÜT L 10, 12.1.2002, lk 47).

⁸⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. veebruari 1999. aasta direktiiv 1999/4/EÜ kohvi- ja siguriekstraktide kohta (EÜT L 66, 13.3.1999, lk 26).

suhkrute,⁹¹ puu- ja köögiviljade ning töödeldud puu- ja köögiviljade,⁹² puuvilja- ja marjamahlade,⁹³ puuvilja- ja marjadžemmide, -želeede ja -marmelaadide,⁹⁴ oliivi- ja oliivijääkõli⁹⁵ ning teatavate piimatoodete⁹⁶ kohta;

- nõukogu 28. juuni 2007. aasta määrus (EÜ) nr 834/2007 mahepõllumajandusliku tootmise ning mahepõllumajanduslike toodete märgistamise kohta⁹⁷;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuli 2000. aasta määrus (EÜ) nr 1760/2000 veiste identifitseerimise ja registreerimise süsteemi loomise, veiseliha ja veiselihatoodete märgistamise kohta⁹⁸;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta direktiiv 2009/54/EÜ loodusliku mineraalvee kasutamise ja turustamise kohta⁹⁹.

⁹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuni 2000. aasta direktiiv 2000/36/EÜ toiduks ettenähtud kakao- ja šokolaaditoodete kohta (EÜT L 197, 3.8.2000, lk 19).

⁹¹ Nõukogu 20. detsembri 2001. aasta direktiiv 2001/111/EÜ teatavate toiduks ettenähtud suhkrute kohta (EÜT L 10, 12.1.2002, lk 53).

⁹² Komisjoni 7. juuni 2011. aasta rakendusmäärus (EL) nr 543/2011, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1234/2007 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses puu- ja köögiviljasektori ning töödeldud puu- ja köögivilja sektoriga (ELT L 157, 15.6.2011, lk 1).

⁹³ Nõukogu 20. detsembri 2001. aasta direktiiv 2001/112/EÜ toiduks ettenähtud puuvilja ja marja mahlade ning teatavate samalaadsete toodete kohta (EÜT L 10, 12.1.2002, lk 58).

⁹⁴ Nõukogu 20. detsembri 2001. aasta direktiiv 2001/113/EÜ toiduks ettenähtud puuvilja ja marja džemmide, želeede ja tsitrusmarmelaadide ning magustatud kastanipüree kohta (EÜT L 10, 12.1.2002, lk 67).

⁹⁵ Komisjoni 13. jaanuari 2012. aasta rakendusmäärus (EL) nr 29/2012 oliiviõli turustusnormide kohta (ELT L 12, 14.1.2012, lk 14–21) ning komisjoni 11. juuli 1991. aasta määrus (EMÜ) nr 2568/91 oliiviõlide ja pressimisjääkide omaduste ja asjakohaste analüüsimeetodite kohta (EÜT L 248, 5.9.1991, lk 1).

⁹⁶ Nõukogu 20. detsembri 2001. aasta direktiiv 2001/114/EÜ teatavate toiduks ettenähtud täielikult või osaliselt veetustatud piimakonservide kohta (EÜT L 15, 17.1.2002, lk 19).

⁹⁷ ELT L 189, 20.7.2007, lk 1.

⁹⁸ ELT L 204, 11.8.2000, lk 1.

⁹⁹ ELT L 164, 26.6.2009, lk 45.